

За контрабандата на Филчевия брат

Припомняме някои факти около контрабандните афери с антики на Ангел Филчев Борисов – брат на бившия главен прокурор на РБ Никола Филчев, публикувани от Едвин Сугарев (www.oshte.info). Срещу него все още се очаква настоящият главен прокурор Борис Велчев да образува предварително производство. По този повод публикуваме и превод на писмо на г-р Дитрих, който е завеждащ отдела, упълномощен да издава разрешения за износ на стоки, в Министерството на културата във Франкфурт. Писмото е получено преди 5 години в отговор на въпрос на А. Чилингиров до същото министерство.

1 април 1994

Издадено е постановление за образуване на дознание срещу Ангел Филчев Борисов, брат на главния прокурор, и свързани с него лица, за контрабанда на антични монети и други културни ценности.

22 декември 1997

Издадено е постановление за привличане на Ангел Филчев Борисов като обвиняем по следствено дело №124А/97. Случаят е определен като „особено тежък“ от водещия делото следовател.

13 май 1998

Братът на Никола Филчев Ангел Филчев Борисов е арестуван на граничен пункт Калотина във връзка със следствено дело № 124А/97, по което е основен обвиняем за създаване на международна организация за контрабанда на търговия с исторически ценности. Наложена му е мярка за неотклонение „задръжане под стража“, потвърдена от прокурор Стилияна Кожухарова.

21 май 1998

Прокурорът от СГП Кирил Иванов отменя мярката за неотклонение „задръжане под стража“ на Ангел Филчев Борисов, без да посочи мотиви и без да наложи друга. Обвиняемият получава международния си паспорт и моментално напуска България. По-късно преписката е изискана от ВКП и оттогава съдбата ѝ е неизвестна, а Кирил Иванов е повишен.

23 март 1999

На летище Франкфурт е задръжана пратка с антични монети и други ценности с подател и получател едно и също лице – Ангел Филчев Борисов. Започнато е разследване от митническата криминална служба на Бавария, водено от г-р Румп, което установява, че „още в един минал период осем последователни пратки са били изнесени през Германия в САЩ“ и че общото им количество е било „над 1000 кг антични монети и погребални дарове“. Ангажираният с пратката на Ангел Филчев, някой си г-н Иванов, е парадирал с факта, че неговият поръчител е брат на главния прокурор на България.

10 януари 2001

Николай Колев е пенсиониран по искане на главния прокурор един ден след отказа му да участва в притискането на издателите на „Новинар“ и „Дневник“, тиражирани факти от контрабандните афери на неговия брат Ангел Филчев. За целта ВСС е погведен да вземе това решение, като главният прокурор заявява, че Колев бил уморен и сам бил поискал да бъде пенсиониран. Решението е обжалвано пред ВАС и отменено.

**К П 3 703/42-22 РС: 3734
2 март 2001 г.**

Сутринта на 23 март 1999 г. ми се обади г-н Р. от Служба №8 за митнически преглед на багаж на летище Франкфурт. Той ми съобщи, че при него е предоставена молба за износ на два пакета с общо 60 кг римски и гръцки корозирани бронзови монети. Трябвало да бъдат изнесени в САЩ, а адресатът се ограничавал само до пощенска кутия.

Осведомих г-н Р. за това, че – е именно в моите компетенции да издам съответното разрешение за износ и

– че е логично съмнението, че става дума за находки от незаконни археологически разкопки, най-вероятно от района на Средиземно море.

Заедно с г-жа проф. А. и г-мата проф. К. и Б. отидохме на 29 март 1999 г. в Служба №8 за митнически преглед на багаж на летище Франкфурт на Майн. Г-н М. от митническата служба и представител на специалната отборна група, в които се намираще пратката от антични гръцки и римски бронзови монети,

както и други антики, оставени в митницата на Служба №8 за митнически преглед на багаж.

Експертите провериха състава на пратката на базата на производни проби и по-късно направиха кратка писмена експертиза.

Монети

Монетите отчасти показваха еднаква степен на патиниране. Само една малка част от тях бяха повърхностно изчистени. Иначе изглеждаха като „прясна находка“. Патината и поленалите парченца пръст позволяваха заключението за еднакъв произход, дори и за „находка на съкровище“. Очевидно не ставаше дума за „стара колекция“, а за относително нова находка.

Малка част от античните монети бяха гръцки бронзови монети от антична Северна Гърция, (най-вече от Македония), IV и III в. пр. Хр.; масата от представителните монети обаче бяха от римския императорски период – предимно от III – IV в. след Хр. Римските монети произхождаха както от императорските монетни дворове, така и от местни монетни дворове на дунавските про-

винци.

Към тях са прибавени множество византийски монети от VI-XII в., явно също намерени отчасти на едно и също място групи, т.е. съкровищни находки, монети от турско време, както и няколко (вероятно) бохемски сребърни галери от средата на XVII в. Това също насочва към региона на централните Балкани, където в ранния период на новото време докъм XIX в. минава границата между земите на Хабсбургите и Османската империя.

Находките в съответствие със състава им могат да бъдат отнесени към района на Северна Гърция, Македония и България.

Установено е, че производът на монетите преобладаващо сочи към днешна Македония и България, с относително малко монети, които произхождат извън този район. Това позволява да се заключи за сравнително ограничен в локално отношение състав на пратката.

Други антики

Произходът на находките от средната част на Балканите е подкрепен и от други антики, особено от състава на металния инвентар от очевидно ограбени некрополи.

Пакет с пръстени: Пръстените са датирани от римско време до турския период на XIX в.

Опаковка

В кашоните, облепени с голямо количество тиксо, се намираща различни найлонови торби, в които на свой ред имаше пакетчета, съдържащи същинската стока. Част от монетите и другите дребни бронзови предмети бяха

опаковани в найлонови торбички, други бяха сложени в празни еднократни опаковки, също облепени с много пластове тиксо. Съдържанието на пакетчетата грубо беше сортирано по категории.

Част от находките беше опакована в повторно използвани еднократни опаковки, кутии от сокове и мляко, които носеха български надписи. Този типове непрофесионален начин на опаковане с повторно употребени опаковки от напитки води до заключението, че находките произхождат от балканска гържава.

Освен това трябва да се изходи и от факта, че българско мляко не може в никакъв случай да се внася в Европейската общност. А никой не би разнасял дълго време със себе си празни опаковки от мляко. Затова трябва да се предположи, че находките са опаковани в България. Опаковките не показват следи да са били отваряни вече веднъж.

От това може да се заключи, че находките са опаковани в близост до мястото, от което произхождат – предполага се, в България, и следователно са и намерени там.

В допълнение към това е очевидно, че не са отваряни от митнически служители.

Някои от написаните на кирилица информации, прилагани към опаковката, бяха копирани от участващия спедитор и ми бяха предадени. Оказаха се български.

Експедиране на стоката

Представителят на специалната служба съобщи, че подателят и получателът г-н „Б“ е предал при него пакетите и е платил в брой таксата за пратката.

Към материалите е добавена

сметка от „Ленъкс Галери“ ООД, която осветляваше, че стоката е придобита на 6 март в Мюнхен. Написаните на сметката цени обаче са далеч по-ниски от търговската им стойност.

Изглежда е голяма случайност, че страната, от която произхождат стоката, опаковката и купувачът, е България, а сделката била осъществена в Мюнхен.

На 30.03.1999 г. ми се обади някакъв г-н И. от Мюнхен, който твърдеше, че действа от името на подателя и получателя на пратката г-н „Б“. Той увери, че всичко е било напълно законно. Предметите са придобити на панаир за антики в Мюнхен през март 1999 г. Впрочем г-н „Б“ бил братът на главния прокурор на България.

Заклучение

Въз основа на тези факти аз предполагам, че антиките имат български произход – преобладаващите улики говорят и за това, че те са внесени нелегално от България в Германия, за да могат отпук да бъдат експедирани в САЩ.

По-нататъшно развитие

По-нататък Службата за митнически контрол във Франкфурт повече от година се мъчи да разкрие още факти около историята, което обаче не се случи. Всички опити за свързване от там с български или американски (митнически) служби бяха неуспешни. Моите опити да вляза във връзка с българското културно ведомство също останаха без резултат. Службата за митнически контрол предполага, че монетите, като контрабандна стока, могат в края на краищата да бъдат конфискувани от германска страна.

На 14.12. ми се обадиха от Службата за митнически нарушения на Главната митница в Франкфурт. Те ми съобщиха, че митническото съдопроизводство ще бъде прекратено вероятно през следващите дни и стоката веднага след това ще бъде предадена на юридическия представител на износителя. Конфискация не била възможна. Стоката все още се съхраняваше в Главната митница на Франкфурт.

По същото време проведох разговор с г-н Красимир Калчев, българския вицекомсул, по телефона и с археолога Людмил Вагалински от Археологическия институт в София, който беше във Франкфурт по повод откриването на изложба и ме потърси в моя офис.

След това се разпоредих да бъде изпратено писмо от гържавния секретар на министерството за наука и изкуство в Хесен до колежата ми в София, да бъде обрнато още веднъж вниманието на българската страна върху събитията. Оттам последва само един бърз отговор. Съобщаваше се, че в България съществува правило, отнасящо се за съкровища, т.е. че археологическите находки съгласно местното законодателство са гържавна собственост. В съответствие е налице подозрението за кражба на българска гържавна собственост за сметка на българската гържава.

В резултат още на 14.12.2000 г. направих донесение за извършено престъпление в прокуратурата. От компетентната прокуратура в Мюнхен до днес не ми е отговорено.

Германската митница освободи на 28.12.2000 г. монетите. Може да се предположи, че те между-ременно се намират в САЩ. ☺

Д-р Дитрих